

Testuak lantzen

1 Irakurgaia

LASAIEGI ZEUKAN BETAURREKOAK

Emakume zahar bat hirira joan zen behin erosketak egitera. Etxeko gauzak erosi ondoren, gaixorik zegoen lagun batentzat ere egin zituen erosketa batzuk.

Azkenean, boltsa bete-betea zeukala, betaurreko denda batean sartu zen.

Dendaria betaurrekoak atera eta emakumea probatzen hasi zen. Lehenbizi pare bat, gero bestea, ondoren beste bat... , baina ez zuen gustorik aurkitzen. Denek bazeukaten zerbait. Hauek estuegiak ziren; beste hauek lodiegiak; hirugarrenak, berriz, lasaiegi zeukan...

Dendaria pazientzia handiko andrea zen eta ez zen haserretzen. Hantxe ari zen, betaurrekoak atera, gero jaso; beste batzuk atera... Zeukan modelo guztiak atera zituen irribarrea galdu gabe. Alferrik izan zen, ordea. Amona hark ez zuen gustoko betaurrekorik aurkitzen.

—Lasai, andrea —esan zion dendariak patxadaz—. Ez larritu. Aurkituko ditugu azkenean betaurreko egokiak. Oso zaila izaten da behar bezalakoak aurkitzen.

—Horixe zaila dela —amonak serio—. Batez ere, lagunarentzat direnean.

a. Erantzun:

1. Hirian bizi al zen emakumea?
2. Zer zeukan boltsan, betaurreko dendan sartu zenean?
3. Ondo al zeukan aurrena probatutako betaurrekoak?
4. Lan erraza izaten al da gustoko betaurrekoak aurkitzea?
5. Amonak zailagoa zeukan hori. Zergatik?

b. Testua jarraituz, amaitu ondoko elkarrizketaren esaldiak:

- Amonak: —Betaurreko hauek
Dendariak: —Estuegiak? Ez larritu, hemen
Amonak: —Hauek, berriz,
Dendariak: —Eta beste hauek?
Amonak: —Hauek ere ez
Dendariak: —Egon, beste modelo bat
Amonak: —Ez, bada, hauek ere ez
Dendariak: —Lasai, andrea, zaila izaten da
Amonak: —Bai, batez ere

GAZTE IKASIA

Gazte bat presaka sartu zen behin herriko bibliotekan. Bibliotekari zaharra-
rengana joan zen eta, 'egun on' ere esan gabe, honela galdetu zion urduri:

—Barkatu, jauna, lehengo astean liburu bat hartu nuen hemen. Greziako arte-
az ari zen...

—Bai, gogoan dut.

—Nola zuen izenburua?

Bibliotekari zaharra poztu egin zen. Horrelako liburuak aholkatzen zizkien be-
ti gazteei, baina inork ez zuen kasurik egiten. Abentura-nobelak eskatzen zituzten
denek. Hark, ordea, kultura maite zuen.

—Bai, gogoan dut zein liburu zen. Berriz eraman nahi al duzu etxera? Oso in-
teresgarria zen, ezta?

—Interesgarria? Bai zera! Izugarri itsusi eta aspergarria zen. Interesekorik ezer
ez zeukan. Hamargarren orritik aurrera ez nuen egin.

—Orduan, zertarako...?

—Begira, hemendik irten nintzenean, etxerako bidean, neska bat ezagutu
nuen. Beste paperik ez neukanez, liburuan idatzi nuen neskaren telefono-zenbakia.
Horregatik behar dut liburua.

➤ **a. Aurkitu testuan hitz edo esaldi hauen antzekoak:**

lasterka	titulu	aintzat hartu	gogoratzen naiz
ostera	liburutegi	etxerantz nindoala	hori dela-eta

➤ **b. Erantzun:**

1. Ondo gogoratzen da bibliotekaria gazte hartaz. Zergatik?
2. Nolako liburuak eskatzen dituzte gazteek gehienetan?
3. Asko ikasi al zuen gazteak antzinateko arteaz?
4. Gazte harekin bahintzat asmatu zuen bibliotekariak, ezta?
5. Zergatik idatzi zuen liburuan neskaren zenbakia?

➤ **c. Testua jarraituz, amaitu ondoko elkarrizketaren esaldiak:**

Gazteak:	—Barkatu, joan den egunean
Bibliotekariak:	—Bai,
Gazteak:	—Gogoratzen al duzu
Bibliotekariak:	—Jakina,
Gazteak:	—Berrero
Bibliotekaria:	—Ederki, oso interesgarria
Gazteak:	—Interesgarria? Ez,
Bibliotekariak:	—Orduan,
Gazteak:	—Begira,

III. ERLATIBOA IRAGANEAN

- Aurreko kurtsoetan ikasi duzu zein den euskal erlatiboaren egitura:

edo: aditz jokatua -eN + izena

..... aditz jokatua -eN + A

Adibidez:
 Zure alabari eskaini dioten **lana** polita da (el trabajo que...)
 Niri eskaini didatena itsusia da (el que...)

Erlatibo horiek deklinatu egiten dira, noski:

eskaini didaten **lanak** soldata ona du
 eskaini didaten **lanari** ez diot itxura onik hartzen
 eskaini didaten **lanaren** inbidiatan zaude
 eskaini didaten**ak** soldata ona du
 eskaini didaten**ari** ez diot itxura onik hartzen
 eskaini didaten**aren** inbidiatan zaude

- Iraganak ere egitura bera du, baina iraganak amaieran -en morfema berez daramanez, erlatiboa egiteko ez da ezer gehitzen:

etorri zen (vino)
 etorri zen **neska**... (la niña que vino)
 etorri zena... (el/la que vino)

Intonazioak eta kontestuak esaten dute esaldia erlatibokoa den ala ez:

etorri zen neska (vino la niña)
 etorri zen **neska** nire laguna da (la niña que vino es amiga mía)

Iraganeko erlatiboak ere deklinabide atzizkiak har ditzake:

Nekien **guztia** esan dizuet
 Nekien**a** esan dizuet
 Lehena zetorren **korrikalariak** nekatua zirudien
 Lehena zetorren**ak** nekatua zirudien
 Gola sartu zuen **mutilari** sari berezia eman diote
 Gola sartu zuen**ari** sari berezia eman diote

ARIKETAK

1. Erlatiboa bihurtu lehen esaldia, eta bigarrenean txertatu:

Adibidez:

- a. Lore sorta bat erregalatu zenidan b. Lore sorta guztiz polita zen

Erregalatu zenidan lore sorta guztiz polita zen

1. a. Hagina usteldua neukan
b. Hagina kendu didate
2. a. Alemaniatik ekarri zenidaten botika
b. Botikak zuzpertz nau
3. a. Autoak harrapatu ninduen
b. Autoaren gidaria mozkor-mozkor eginda zihoan
4. a. Kontu batzuk esan zenizkion Amaiari
b. Kontu horiek min handia egin zioten
5. a. Zorrak neuzkan
b. Zor guztiak ordaindu ditut
6. a. Mutil batek deitu zizun etxera
b. Mutila zure nobioa al da?
7. a. Trenak jendea zeraman
b. Jendea Lourdesa zihoan
8. a. Liburuak utzi nizkizun
b. Noiz itzuli behar dizkidazu?
9. a. Kamioiak goitik behera busti gintuen
b. Kamioiak abiada handiegia zeraman
10. a. Eskalea hurbildu zitzaidan
b. Eskaleak arropa zaharrak zeramatzan soinean
11. a. (Haiek) partidua irabazi zuten
b. (Haiek) txanpainarekin ospatu zuten garaipena
12. a. (Haiek) mendian galduta zeuden
b. (Haiek) poliziak aurkitu zituen atzo
13. a. Argazkiak erakutsi nizkizuen atzo
b. Argazkiak neuk egindakoak dira
14. a. Jostailua bere egunean erregalatu zioten
b. Jostailua izugarri gustatu zitzaion Mikeli
15. a. Telebistak irudiak eman zituen
b. Irudiak gogorak izan ziren
16. a. Atzo zorrak pagatu zenizkidan
b. Zorrak orain bost urtekoak ziren
17. a. Aitak liburuak zekartzan
b. Liburuak zuretzat ziren
18. a. Korrikalari gaztea aurrena zihoan
b. Korrikalari gaztea nire herrikoa zen
19. a. Agurea diru eske ibiltzen zen
b. Agureari loteria tokatu zaio
20. a. Amonak etxean sartzen ikusi zintuzten
b. Amonak ez zuen ezer esan.